

Handläggare
Kajsa Pärke
Telefon: 08-508 21 083

Till
Älvsjö stadsdelsnämnd
2018-02-01

Strategi för det rörliga friluftslivet 2018-2022

- svar till kommunstyrelsen (KS 146-001764/2017)

Förvaltningens förslag till beslut

- Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det som svar på kommunstyrelsens remiss.

Anne-Marie Tingeborn
Stadsdelsdirektör

Elisabet Tullgren
Administrativ chef

Sammanfattning

Förslaget till strategi för det rörliga friluftslivet är en komplettering av stadens idrottspolitiska program. Målen är att öka andelen stockholmare som utövar friluftsliv och förbättra förutsättningarna för detta. Särskilt fokus ska läggas på ungdomar, personer med funktionsnedsättning, utländsk bakgrund och lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet. Tre huvudsakliga strategier formuleras under rubrikerna information, samverkan och anläggningar.

Förvaltningen är positiv till att staden har tagit fram en strategi för friluftslivet och att tillgängligheten ska förbättras för de prioriterade grupperna. Dokumentet skulle dock vinna på att strategier och aktiviteter formulerades kortare och tydligare. I övrigt har förvaltningen en del synpunkter på bland annat förslagen om information, skyltning, aktiviteter vid baden och föreningsverksamhet. Förvaltningen saknar också några dokument i listan över planer och program som berör friluftsliv.

Bakgrund

Kommunfullmäktige har uppdragit åt idrottsnämnden att ta fram en komplettering av det idrottspolitiska programmet i form av en riktlinje för friluftspolitiken.

Ärendet

Stockholms stads strategi för det rörliga friluftslivet föreslås gälla 2018-2022. Den ses som ett av flera verktyg att nå det övergripande målet i det idrottspolitiska programmet – att fler stockholmare ska bli fysiskt aktiva. I strategin anges två specifika mål:

- Att öka andelen stockholmare som utövar ett rörligt friluftsliv.
- Att förbättra förutsättningarna för invånarna att utöva ett rörligt friluftsliv.

Särskilt fokus ska läggas på att nå grupper som idag är underrepresenterade i friluftslivet:

- Ungdomar 13-19 år
- Personer med funktionsnedsättning
- Personer med lägre socioekonomisk bakgrund än genomsnittet
- Personer med utländsk bakgrund

Strategin går också igenom Naturvårdsverkets tio nationella mål för friluftslivet och formulerar lokala målsättningar utifrån dessa.

Därefter har tre huvudsakliga strategier formulerats som redovisas under rubrikerna information, samverkan och anläggningar. Till varje strategi finns ett antal aktiviteter framtagna.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för HR och extern service i samarbete med verksamhetsområde barn, ungdom och vuxna, samt förvaltningens kommunikatör. Avdelningen har gjort en bedömning ur jämställdhetsperspektiv och förslag till beslut bedöms vara positivt ur jämställdhetsperspektiv. Båda könen bedöms gynnas av förslagen, men enligt de undersökningar som refereras i ärendet är vuxna kvinnor mer friluftsaaktiva än män. Även bland barn och ungdomar är flickor något mer friluftsaaktiva än pojkar, men skillnaden är liten.

Ärendet behandlas i funktionshinderrådet 24 januari 2018 samt i pensionärsrådet och förvaltningsgruppen 25 januari 2018.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att staden har tagit fram en strategi för friluftslivet och anser att det är rätt prioritering som gjorts när de fyra underrepresenterade grupperna lyfts fram. Förvaltningen arbetar kontinuerligt för att förbättra tillgängligheten i parker och naturområden.

Älvsjö stadsdelsförvaltning är även positiv till ett utökat samarbete med idrottsförvaltningen i dessa frågor. Stadsdelsförvaltningen har en del synpunkter på olika delar av strategin vilka framförs under respektive rubrik nedan. En generell synpunkt är dock att dokumentet är ordrikt och delvis otydligt. Det skulle vinna på mer stringenta formuleringar av både stadens målsättningar utifrån de nationella målen och de strategier och aktiviteter som tagits fram. I de aktiviteter som listas framgår det inte heller vid alla aktiviteter vilken förvaltning/nämnd som är ansvarig.

Strategin har enligt uppgift tagits fram i dialog med berörda förvaltningar. Det framgår inte vilka stadsdelsförvaltningar som medverkat, men Älvsjö stadsdelsförvaltning har inte bjudits in. Remissen har inte heller gått till alla stadsdelsnämnder, vilket vi anser att den borde göra, då alla stadsdelsnämnder är berörda. Om eller hur representanter för de prioriterade målgrupperna har medverkat i framtagandet av strategin framgår inte, utöver de undersökningar som refereras.

Olika syften med friluftsliv såsom ökad fysisk och mental hälsa presenteras. Stadsdelsförvaltningen vill komplettera bilden med att vistelse i naturen även ökar intresset för att lära sig mer om sambanden i naturen och människans påverkan på miljön.

Information

Avsnittet om information behöver genomgående förtydligas. Det är bra att digital kommunikation med invånarna lyfts fram, men här nämns flera olika webbplatser och appar, och det framgår inte vilka Stockholms stad har ansvar för eller medverkar i, eller kommer att medverka i. När det gäller tillgänglighet anger strategin att informationen ska finnas ”på lättläst svenska samt på de vanligaste språken”. Förvaltningen föreslår att informationen istället i första hand ska formuleras i ”klarspråk”, det vill säga ett enkelt och tydligt språk med rakt tilltal, vilket minskar behoven av översättningar.

Under avsnittet om skyltning står det i strategin att idrottsförvaltningen ska skapa ett enhetligt skyltprogram för motionsspår, friluftsområden, med mera. Stadsdelsförvaltningen

föreslår att idrottsförvaltningen istället tar fram en komplettering av stadens "Skyltmanual för park och torg" som redan finns.

Aktiviteten "Stadsdelsnämnderna ansvarar för att det finns skyltning för att hitta till exempel strandbad, parker och motionsspår" föreslår Älvsjö stadsdelsförvaltning ändras till "Staden tar vid behov fram skyltning..." Förvaltningens uppfattning är att det är trafikkontoret som ansvarar för hänvisningsskyltar på gatumark, men stadsdelsförvaltningen kan framföra önskemål till dem. På vissa platser behövs det skyltning, men trafikkontoret är restriktiva med nya skyltar med tanke på att det inte ska bli för mycket skyltar på stadens gator, och att de kräver skötsel, underhåll och aktualisering. Stadsdelsförvaltningen anser även att antalet skyltar inne i friluftsområden ska hållas nere för att inte störa naturupplevelsen.

Samverkan

Stadsdelsförvaltningen är positiv till en utökad samverkan kring frågorna om friluftsliv. Miljöförvaltningen har idag ett nätverk för de stadsdelsförvaltningar som förvaltar naturreservat, vilket berör friluftslivet. Stadsdelsförvaltningen tycker också att kopplingen till föreningslivet är bra, då det ökar möjligheterna för fler att hitta intresse för naturen, genom till exempel scouterna och orientering.

Under aktiviteter anges i strategin att idrottsförvaltningen och berörda stadsdelsförvaltningar under somrarna ska ordna aktiviteter vid strandbaden, till exempel simskola och motionsaktiviteter. Stadsdelsförvaltningen menar att det inte tillhör stadsdelsnämndens uppdrag. Stadsdelsförvaltningen ordnar aktiviteter för barn och ungdomar under sommaren, och en del av dessa kan förläggas till strandbadet, men det är något som beslutas utifrån målgruppens önskemål och verksamhetens resurser.

En annan aktivitet handlar om att idrottsförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna ska underlätta för föreningsverksamhet i vattennära lägen. Stadsdelsförvaltningen undrar på vilket sätt det ska gå till och varför det gäller endast i vattennära lägen? Stadsdelsförvaltningen är positiv till föreningsverksamhet i naturområden så länge det inte begränsar allmänhetens möjligheter att vistas på platserna. Verksamheter som kräver markupplåtelse eller bygglov beslutar inte stadsdelsnämnden om.

Anläggningar

Strategin framhåller att anläggningar och friluftsområden ska vara användbara året runt. Stadsdelsförvaltningen vill där lyfta fram

frågan om belysning som kan vara viktig på vissa platser för att skapa tillgänglighet och trygghet. Även tillgång till kollektivtrafik är av betydelse för att underlätta för fler att komma ut i naturområden.

Motionsspår är något som enligt strategin efterfrågas av både ungdomar och vuxna. Det är också stadsdelsförvaltningens erfarenhet och vi är positiva till att idrottsförvaltningen kan bistå med råd för skötseln av spåren och medverkar gärna i projektet med klassificering av motionsspåren utifrån svårighetsgrad. Däremot är stadsdelsförvaltningen tveksam till att invånarna har ett behov av skyltade motionsrundor utmed parkvägar och trottoarer, vilket föreslås.

Planer och program

Den avslutande listan över planer och program som berör friluftsliv i Stockholm behöver kompletteras med följande planer:

- Grönare Stockholm – riktlinjer för planering, genomförande och förvaltning av stadens parker och naturområden
- Stadsdelsnämndernas parkplaner
- Skötselplaner för naturreservaten

Bilaga

- Remissen